

**GMINNY OŚRODEK
POMOCY SPOŁECZNEJ**
32-864 Gnojnik, tel. 014/68 69 720
Identyfikator 850019292
NIP 869-14-05-607

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

32-864 Gnojnik 363, woj. małopolskie tel. (014) 68 69 720; e-mail

gops@gnojnik.pl; www.gnojnik.naszops.pl

Konto : Bank Spółdzielczy Gnojnik 86 9453 0009 0020 0200 0071 0001
NIP 869-14-05-607, REGON 850019292

URZĄD GMINY w GNOJNIKU
W PŁY NĘ Ł O

26. 03. 2025

Ilość zał. Nr **3991/2025**
Podpis **machar**

B. Rody

RADA GMINY GNOJNIK
W PŁY NĘ Ł O

26. 03. 2025

Referent
Ilość załs..obsługi Rady Gminy.....
Podpis *Patrycja Jaroszek*

Wójt Gminy Gnojnik
Pan mgr Leszek Ząbkowski
32-864 Gnojnik 363

Nasz znak: GOPS.430.58.2025

Gnojnik, dnia 26 marca 2025 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku przedkłada w załączeniu roczne sprawozdanie z realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w Gminie Gnojnik za 2024 rok.

Sprawozdanie zostało sporządzone w myśl art.179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 49),), który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Z poważaniem

PRACOWNIK SOCJALNY
Izabela Robak-Koloda
mgr Izabela Robak-Koloda

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa.

RADA GMINY GNOJNIK
WPŁYNĘŁO

26. 03. 2025

Ilość zał. Referent
Podpis ds. obsługi Rady Gminy

Patrycja Jaroszek

Roczne sprawozdanie
z realizacji Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r.
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
w Gminie Gnojnik oraz z realizacji Gminnego
Programu Wspierania Rodzin
w Gminie Gnojnik za rok 2024

Gnojnik, marzec 2025 rok

I. WPROWADZENIE

Rok 2024 był kolejnym rokiem realizacji przez gminę zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 49), zawartych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 przyjętego do realizacji Uchwałą Rady Gminy w Gnojniku Nr XXXII/292/2021 z dnia 29 grudnia 2021 r., którego opracowanie i realizacja wynikają z art. 176 pkt 1 ww. ustawy.

Założeniem celu głównego programu jest:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w szczególności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych, oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

Cel główny uzupełniają założenia celów szczegółowych:

- 1. Zapewnienie wsparcia rodzinom biologicznym we właściwym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec swoich dzieci.*
- 2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych jak i rodzinie, w której u dziecka zdiagnozowano ciężkie nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wsparcia i pomocy asystenta rodziny.*
- 3. Umożliwienie powrotu dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.*
- 4. Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie.*
- 5. Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.*
- 6. Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin z dziećmi w celu poprawy jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.*

Postawione w trzyletnim programie cele i zadania realizowane były głównie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku.

Niniejsze sprawozdanie przedstawia stan realizacji ustawowych zadań w 2024 r. Zostało sporządzone w myśl art.179 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49.), który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

II. DZIAŁANIA REALIZOWANE W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY.

1. Diagnozowanie problemów rodzin i dzieci na terenie Gminy Gnojnik.

Pierwszym krokiem w kierunku skutecznego udzielania przez Gminę Gnojnik wsparcia rodzinom w kryzysie oraz przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej jest diagnoza występujących w nich problemów.

Informacje o rodzinach przeżywających kryzys, czy też mających trudności w prawidłowym sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pozyskują przede wszystkim pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojniku. Głównym źródłem informacji są przeprowadzone przez nich rodzinne wywiady środowiskowe, kontakty z rodzinami, w których prowadzona jest wyłącznie praca socjalna oraz kontakty z pracownikami innych instytucji, w tym jednostek oświatowych, ochrony zdrowia, sądu i policji. Drugą grupą pracowników GOPS w Gnojniku, którzy gromadzą informacje na temat sytuacji w ww. rodzinach są asystenci rodzin.

Rodziny z dziećmi przeżywające trudności w prawidłowym sprawowaniu opieki nad dziećmi niezmiennie od 2012 roku tj. od wejścia w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, mają możliwość korzystania ze wsparcia, które zgodnie z wcześniej powołaną ustawą ma obowiązek zapewnić gmina.

Szczególną formą wsparcia rodzin w kryzysie jest asysta rodzinna. Rodziny objęte wsparciem asystenta, to w większości rodziny korzystające z pomocy społecznej objęte uprzednio pomocą materialną i pracą socjalną, która, jednakże nie była wystarczająca. Asystent rodziny oferuje przede wszystkim wsparcie w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych i motywuje do pozytywnej zmiany dotychczasowego stylu życia rodziny.

2. Wypracowanie zasad współpracy interdyscyplinarnej na rzecz wsparcia dziecka i rodziny.

Współpraca interdyscyplinarna na rzecz wspierania dziecka i rodziny odbywa się na dwóch płaszczyznach.

W obrębie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojniku, polegała ona na ścisłej współpracy asystenta rodziny z pracownikami socjalnymi oraz z pracownikami pozostałych komórek organizacyjnych, w szczególności Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych.

Asystent i pracownicy socjalni, podobnie jak w poprzednich latach, w ramach swoich obowiązków zawodowych podejmowali współpracę również z przedstawicielami innych instytucji oraz urzędów, zarówno z terenu gminy Gnojnik, jak i spoza jej terenu, które realizują zadania na rzecz dziecka i rodziny, w tym: z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku oraz Sądem Rejonowym.

Współpraca ta niezmiennie miała charakter konsultacji, wymiany informacji oraz wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin z dziećmi.

Partnerami asystentów i pracowników socjalnych w ich działaniach byli także kuratorzy sądowi, policjanci, pedagodzy, lekarze rodzinni, pielęgniarce środowiskowe oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

Ścisła współpraca GOPS w Gnojniku z sądami, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych ma na celu powrót dzieci przebywających w pieczy zastępczej do rodziców biologicznych. W jej ramach pracownicy socjalni:

- uczestniczyli w posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- sporządzali informacje o funkcjonowaniu rodzin biologicznych, dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
- sporządzali sprawozdania do sądów rodzinnych o sytuacji rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,
- dokonywali rozeznania w sytuacji rodzin ubiegających się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej.

Działaniem na rzecz wspierania rodziny, będącym przykładem współpracy interdyscyplinarnej jest także współpraca pracowników socjalnych i asystenta rodziny z Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pracownicy zwykle powoływani są przez wspomniany zespół do grup roboczych prowadzących działania wspierające rodziny dotknięte przemocą.

3. Tworzenie warunków na rzecz uzyskania przez dzieci i młodzież jak najlepszego wykształcenia i rozwoju zainteresowań, promocja form aktywnego spędzania czasu wolnego.

Warunki na rzecz uzyskania przez dzieci i młodzież jak najlepszego wykształcenia i rozwoju pozostały na podobnym, wysokim poziomie, jak w latach poprzednich. W 2024 roku na terenie Gminy Gnojnik funkcjonowały:

- 3 szkoły podstawowe,
- 2 zespoły szkolno- przedszkolny,
- 2 publiczne przedszkola,
- 1 niepubliczne przedszkole i żłobek *Delfinek*

Podobnie jak w latach poprzednich w szkołach funkcjonowały świetlice szkolne, w których dzieci miały możliwość skorzystania z pomocy w odrabianiu lekcji oraz nauce.

Gmina Gnojnik ma szeroką ofertę zajęć poza szkolnych dla dzieci i młodzieży. W tym zakresie prowadzona jest ścisła współpraca z placówkami oświatowymi z terenu gminy Gnojnik, Centrum Kultury w Gnojniku, a także świetlicami działającymi w strukturach tego Centrum. Innymi organizatorami czasu wolnego dla dzieci i młodzieży są również organizacje pozarządowe, kluby sportowe. W dużym stopniu zadania te finansowane były przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku w ramach realizacji założeń Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

4. Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji oraz organizacji wspierających rodzinę i dzieci.

Jednym z zadań gminy wynikającym z art. 176 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r., o *wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* jest tworzenie asystentom rodziny możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Art. 16 ust. 2 ww. ustawy określa natomiast prawo asystenta, do korzystania z poradnictwa w celu przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu oraz zachowania i wzmocnienia kompetencji zawodowych.

Asystent rodziny, podobnie jak w latach poprzednich, miał możliwość udziału w szkoleniu finansowanego ze środków GOPS Gnojniku.

5. Promowanie wartości rodziny oraz prawidłowego wzorca postaw rodzicielskich i relacji w rodzinie.

Promowanie wartości jaką jest rodzina oraz prawidłowego wzorca postaw rodzicielskich i prawidłowych relacji w rodzinie, odbywało się w 2024r. poprzez realizowanie, na terenie placówek oświatowych, programów, spektakli i serii warsztatów profilaktycznych w tym również w zakresie zwiększenia kompetencji rodzicielskich pn. „Wpływ wychowawczy rodziców na dziecko”, „Zachowania agresywne młodzieży”, przeprowadzonych w placówkach oświatowych na terenie gminy. Duży nacisk kładziono także na dystrybucję ulotek oraz informatorów zawierających informacje o instytucjach niosących pomoc rodzinom i dzieciom.

6. Promowanie działań z zakresu wspierania rodziny.

Działania z zakresu wspierania rodziny wzorem lat ubiegłych promowali przede wszystkim pracownicy socjalni a także asystent rodziny głównie w trakcie pracy z rodzinami, a także podczas

służbowych kontaktów z przedstawicielami instytucji pracujących na rzecz dzieci i rodziny oraz współpracujących z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gnojniku w tym zakresie. Realizowane działania polegały głównie na udzielaniu informacji o idei asysty rodzinnej i rodzin wspierających oraz dystrybucji ulotek dotyczących przedmiotowej tematyki. Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie wspierania rodziny niezmiennie propagowane były również za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy.

7. Współdziałanie ze społecznością lokalną w ramach rodzinnej integracji.

Wspieranie integracji rodziny jest zadaniem gminy, które wynika z art. 8 ust. 1 pkt 5 ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gnojniku działania te realizowane są we współpracy z placówkami oświatowymi z terenu gminy, organizacjami pozarządowymi, a także Centrum Kultury w Gnojniku wraz z podległymi jemu świetlicami. W ramach integracji międzypokoleniowej podjęto działania, które zrzeszają szerokie grono odbiorców. Jednym z takich działań było zorganizowanie przez Publiczne Przedszkole w Uszwi Dnia Dziecka, podczas którego najmłodsi wraz ze swoimi rodzicami uczestniczyli w animacjach, wspólnych grach i zabawach oraz warsztatach profilaktycznych. Innym działaniem było zorganizowanie przez świetlicę wiejską w Uszwi warsztatów z tworzenia tradycyjnych ozdób choinkowych, połączonych z prelekcją dotyczącą uzależnień od substancji psychoaktywnych. Ponadto w placówkach oświatowych działających na terenie gminy Gnojnik, odbywały się szkolenia i warsztaty dla rodziców i uczniów, mające na celu im.in. przeciwdziałanie agresji i przemocy, wzmocnienie w uczestnikach umiejętności skutecznej komunikacji, opartej na wzajemnym szacunku i zrozumieniu.

8. Opracowanie indywidualnych planów pomocy dostosowanych do rzeczywistych potrzeb rodzin przeżywających kryzys.

Plan pracy z rodziną jest podstawowym narzędziem pracy asystenta, w oparciu o który realizuje on działania na rzecz rodzin. Do opracowania tego dokumentu obliguje asystentów art. 15 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*. Plany powstają w ścisłej współpracy z rodzinami oraz pracownikami socjalnymi. Okres na jaki podpisany jest plan pracy ustalany jest indywidualnie dla każdej z rodzin. W trakcie ich realizacji mogą być one modyfikowane, tylko wówczas, kiedy znacząco zmienia się sytuacja rodziny, bądź jeśli zmienia się skład osobowy rodziny np. wskutek umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, czy też jego powrotu do rodziny biologicznej.

W 2024 roku asystent rodziny sporządził dwa plany pracy dla rodzin objętych wsparciem asystenta.

9. Objęcie wsparciem asystenta rodziny możliwie jak największej liczby rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* w 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku zatrudniał asystenta rodziny. Zatrudnienie miało formę umowy cywilnoprawnej w wymiarze czasu pracy odpowiadającym 1/2 etatu.

W 2024 roku asystenturą rodzinną objęto 7 rodzin, a w nich 13 małoletnich dzieci. Przeciętnie asystent współpracował z rodziną przez okres 12 miesięcy. W zdecydowanej większości praca asystenta opierała się na bezpośrednim kontakcie z rodziną w jej miejscu zamieszkania. Pozostały czas pracy przeznaczony był na współpracę z instytucjami, urzędami, służbą zdrowia itp. oraz przygotowaniem i wypełnianiem dokumentacji. Forma zatrudnienia asystenta rodziny pozwalała na pracę z rodzinami w różnych godzinach, także poza godzinami pracy tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Podejmowane działania na rzecz wprowadzenia pozytywnych zmian w rodzinie są liczne i wielokierunkowe. Dla każdej rodziny, po wcześniejszej ocenie sytuacji, został opracowany indywidualny plan pracy, który jest systematycznie realizowany w oparciu o odpowiednio dobrane działania. Asystent rodziny jest profesją w systemie wspierania rodziny, wprowadzoną ustawą o wspieraniu rodziny, której cechami charakterystycznymi są kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny i polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie, z zachowaniem profesjonalnych relacji, w pokonywaniu trudności,

poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych.

Asystent rodziny niezmiennie dokumentuje swoją pracę na kartach pracy asystenta rodziny oraz w miesięcznych sprawozdaniach pracy z rodziną, a także, nie rzadziej niż raz na kwartał sporządza okresową ocenę sytuacji rodziny, co jest obowiązkiem wynikającym z art. 15, ust.1 pkt 15 ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*.

Łącznie asystent rodziny w 2024 roku sporządził 84 miesięczne sprawozdania z wizyty w środowisku oraz 14 okresowych ocen sytuacji rodzin objętych wsparciem.

W zakresie prowadzonych spraw pracownicy socjalni sporządzili na potrzeby Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku oraz Sądu Rodzinnego w Brzesku dodatkowo 46 informacji o funkcjonowaniu rodziny.

10. Objęcie monitoringiem rodzin zagrożonych kryzysem i przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Monitorowanie sytuacji rodzin po zakończeniu pracy z nimi, jest jednym z zadań asystentów, które wynika z art. 15 ust.1 pkt. 16 ustawy *o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej*. Ilość i sposób kontaktów z rodziną w okresie monitoringu nie są określone ww. ustawie. Asystent zatrudniony w GOPS w Gnojniku w 2024 roku prowadził monitoring u jednej rodziny, z uwagi na fakt iż nastąpiło zakończenie pracy z rodziną.

11. Udzielanie pomocy materialnej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji ekonomicznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku w 2024 roku przyznawał pomoc o charakterze pieniężnym w oparciu o zapisy ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r., Głównie wsparcie to miało formę: zasiłków stałych, okresowych, celowych oraz celowych specjalnych.

Inną formą pomocy materialnej, skierowanej dla rodzin z dziećmi były świadczenia w postaci zapewnienia gorącego posiłku lub zasiłków na zakup artykułów żywnościowych w celu przygotowania posiłku, w ramach rządowego wieloletniego programu „Posilek w szkole i w domu”. Program ten realizowany był w 8 punktach żywieniowych umiejscowionych w placówkach oświatowych na terenie Gminy Gnojnik oraz w jednej placówce oświatowej spoza Gminy, do której uczęszczało jedno dziecko zamieszkałe na terenie Gminy Gnojnik. Tą formą pomocy objęto w 2024 roku 52 dzieci, którym łącznie udzielono 6.325 świadczeń. Pomocą objęto także pozostałych członków rodzin dzieci korzystających z dożywiania w szkole, a także osoby samotne, niepełnosprawne, chore. Osobom tym wypłacono zasiłek celowy – świadczenie pieniężne na zakup żywności w celu przygotowania posiłku. We wskazanym okresie wypłacono 521 świadczeń pieniężnych na zakup żywności lub posiłków (liczonych jako 1 zasiłek na 1 rodzinę na 1 miesiąc) dla 70 rodzin, w tym dla 33 rodzin, w których są dzieci.

Rodzinom, których sytuacja materialna ograniczała możliwość zakupienia dzieciom niezbędnego wyposażenia do szkoły, na zajęcia sportowe czy opłacenia zajęć pozalekcyjnych, zgodnie z art. 90 d i 90 e ustawy z dnia 7 września 1991r., *o systemie oświaty*, gmina zapewniła pomoc w postaci stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego. Świadczenia te przyznawał i wypłacał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku.

W 2024 roku w okresie od stycznia do czerwca objęto tą formą pomocy 46 uczniów w tym:

- liczba uczniów szkół podstawowych wynosiła - 25;
- liczba uczniów szkół ponadpodstawowych stanowiła liczbę- 20 .
- liczba uczniów szkół policealnych – 1

W okresie od września do grudnia programem objęto 28 uczniów w tym:

- liczba uczniów szkół podstawowych wynosiła – 20
- liczba uczniów szkół ponadpodstawowych stanowiła liczbę- 8;

Kolejną grupą świadczeń skierowanych do rodzin z dziećmi są świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Według stanu na 31 grudnia 2024 r. GOPS w Gnojniku zrealizował wypłatę:

- zasiłku rodzinnego w liczbie świadczeń 3903;

- dodatków do zasiłku rodzinnego w liczbie świadczeń 2506,
- jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w liczbie świadczeń 34,
- świadczenie rodzicielskie w liczbie 127 świadczeń,
- świadczenie opiekuńcze liczbie 2265 świadczeń w tym
 1. -1866 zasiłków pielęgnacyjnych
 2. -376 świadczeń pielęgnacyjnych
 3. -23 specjalny zasiłków opiekuńczych
- 24 świadczeń z tytułu zasiłków dla opiekuna
- Wyplacono 2 świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalna chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu – „Za życiem”

W ramach realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wypłacono:

- świadczenia z funduszu alimentacyjnego w liczbie 280 świadczeń,

W 2024 roku w ramach realizowanego programu „Rodzina Trzy Plus” rozpatrzono 28 wniosków, w tym:

- złożonych po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną lub wydanych wyłącznie rodzicom/malżonkom – 14,
- dla członka rodziny wielodzietnej, który był już jej posiadaczem- 4,
- dla nowego członka rodziny wielodzietnej – 4
- duplikatów – 4
- pozostawionych bez rozpatrzenia- 2

Budżety domowe rodzin dość poważnie zasilają świadczenia wychowawcze. Od 1 stycznia 2024 r. wysokość świadczenia wychowawczego wynosi 800,00 zł miesięcznie na dziecko. Program Rodzina 800 plus, a wcześniej Rodzina 500 plus to nieopodatkowane 800,00 zł miesięcznie, od lipca 2019 r. na każde dziecko, bez kryterium dochodowego. Świadczenie wychowawcze to wsparcie długofalowe dla rodzin z dziećmi. Realizatorem tego świadczenia do maja 2022 roku był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Od 1 stycznia 2022 r. w celu uzyskania prawa do świadczenia wychowawczego należało złożyć wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ośrodek Pomocy jedynie realizował wypłatę świadczeń wychowawczych z wniosków które wpłynęły do Ośrodka w roku 2021.

Wzorem roku ubiegłego, rodziny mogły skorzystać z programu „Dobry Start”, jednak wnioski o przyznanie tego świadczenia należało złożyć w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, gdyż on był jego realizatorem. To inwestycja w edukację polskich dzieci, jednorazowe wsparcie w wysokości 300,00 zł dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymały świadczenie bez względu na dochód.

12. Zwiększenie dostępności do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku wychodząc naprzeciw potrzebom rodzin przeżywających kryzys i borykających się z trudnościami w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, udziela pomocy również poprzez zapewnienie nieodpłatnego wsparcia specjalistów tj. w członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, a także pracowników socjalnych. Na podstawie art. 176 pkt 3c w powiązaniu z art. 18 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w związku z zadaniem związanym z udzieleniem rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku zawarł porozumienie partnerskie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie Brzesku, w ramach którego osoby z terenu Gminy Gnojnik miały zapewnioną pomoc w zakresie specjalistycznych usług psychologicznych, poradnictwa prawnego lub socjalnego, wykonywanych przez specjalistów Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Zapewnione także zostało czasowe schronienie w szczególności matkom z małoletnimi dziećmi oraz kobietom w ciąży, jak również ojcom z małoletnimi dziećmi i innym osobom sprawującym opiekę prawną nad dziećmi, jeżeli osoby te dotknięte są przemocą i znalazły się w sytuacji kryzysowej.

W 2024 roku prowadził swoją działalność Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w którym dyżury pełnili zatrudnieni tam specjaliści m.in.: psycholog i terapeuta. W 2024 roku terapeuta ds. uzależnień i współuzależnienia odbył 28 spotkań osobistych, 6 za pośrednictwem komunikacji zdalnej. Psycholog spotkał się z osobami zainteresowanymi 44 razy w siedzibie Punktu, 15 wizyt przeprowadzono w trybie domowym, a 8 konsultacji w formie zdalnej.

Mając na uwadze prawidłową realizację ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej opracowano i wdrożono, zarządzeniem kierownika GOPS, procedury nadzoru, kontroli, współpracy oraz działań podejmowanych przez pracownika socjalnego i asystenta rodziny na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, objętych wsparciem asystenta rodziny.

Wdrożono również opracowaną procedurę postępowania w przypadku konieczności zastosowania art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024 r., poz.1673) przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojniku.

III. Inne działania w zakresie wspierania rodziny

Zadaniem własnym gminy realizowanym w oparciu o art. 176 pkt. 5 ustawy *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, jest współfinansowanie pobytu dziecka w różnych formach pieczy zastępczej.

Z informacji uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku dotyczącej dzieci z terenu Gminy Gnojnik umieszczonych w pieczy zastępczej. wynika, że w 2024 roku w pieczy zastępczej przebywało 13 dzieci w tym:

- 1) w rodzinie spokrewnionej – 2024 r.- 11 dzieci;
- 2) w rodzinie niezawodowej –2024 r.- 0 dziecko;
- 3) w rodzinie zawodowej – 2024 r.- 0 dzieci;
- 4) w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 2024 r- 2 dzieci

Ośrodek Pomocy wraz z pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Społecznej w Brzesku prowadzi systematyczną pracę socjalną z rodzinami tych dzieci pod kątem monitoringu sytuacji dzieci w nowych rodzinach, a także możliwości ich powrotu do rodzin biologicznych.

IV. Wydatki w ramach realizacji celów Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Zgodnie z art. 191 ust.8 i 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej, gmina właściwa ze względu zamieszkania dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt w pierwszym roku 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku pobytu 30%, w trzecim i następnych 50%.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej wydatkował w 2024 roku również kwotę **30 834,00 zł**. Kwota ta stanowi koszt zatrudnienia asystenta rodziny w ramach zawartej umowy zlecenia. **Wydatki te ponoszone były w ramach realizowanego resortowego programu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.** W ramach wydatkowanej kwoty 9 328,54 stanowiła dotacja a 21 505,46 –środki własne.

realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej ilustruje poniższa tabela.

Lp.	Rodzaj zadania	WYDATKI W LATACH		
		2022	2023	2024
1	Świadczenia wychowawcze	4.377.622,77	50.605,66	66.354,90
2	Zasilki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych w tym:	1.100.035,63	2.688.482,31	702.698,07
3	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	42.000	19.000	34.000
4	Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	140.986,48	121.046,89	125.2853,95
5	Dodatki mieszkaniowe	3.961,63	4808,72	4 800,65
6	Stypendia socjalne dla uczniów i zasilki szkolne	85.951,71	72.272,00	
7	Pomoc w zakresie dożywiania	278.159,60	198.073,00	207.485,00
8	Wspieranie rodziny asystent rodziny	25.076	29.390,00	30 834,00
9	Pobyt dziecka w pieczy zastępczej	78.840,94	123.517,57	145.653,87
10	Profilaktyka w niej m.in. współfinansowanie organizacji różnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży-ferie zimowe, biwaki harcerskie, zajęcia pozalekcyjne a także działań edukacyjnych, integracyjnych rodziny-pikniki, wyjazdy integracyjne zajęcia plastyczne a także konkursy tematyczne	18.339,87	22.016,85	25.169,97
11	Zasilki okresowe, celowe i celowe specjalne	86.568,67	81.383.13	73.097,34

źródło : opracowanie własne GOPS Gnojnik

Lp.	Rodzaj zadania	LICZBA RODZIN		
		2022	2023	2024
1	Świadczenia wychowawcze	936	6 ¹	4
2	Zasilki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	273	218	181
3	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	42	19	34
4	Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego- liczba osób	21	22	25
5	Zasilki okresowe, celowe i celowe specjalne	87	77	59
6	Dodatki mieszkaniowe	2	2	2
		LICZBA POSIŁKÓW/ŚWIADCZEŃ		
7	Pomoc w zakresie dożywiania	14.791	8.709	6.325
		LICZBA UPRAWNIONYCH DZIECI		

¹Tutejszy Ośrodek wypłacał świadczenia wychowawcze zgodnie z wydanymi decyzjami przez Wojewodę Małopolskiego.

8	Stypendia socjalne dla uczniów i zasiłki szkolne	54/52	52/46	46/28
---	--	-------	-------	-------

Źródło : opracowanie własne GOPS Gnojnik

Jak wynika z powyższych zestawień rodziny z dziećmi mogą liczyć na znaczące wsparcie finansowe ze strony gminy, dzięki czemu mają możliwość zaspokojenia najważniejszych potrzeb dzieci, w tym bytowych, edukacyjnych, a także związanych z rozwojem zainteresowań i wypoczynkiem.

V. Osiągnięte rezultaty:

Zgodnie z założeniami Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 Gminy Gnojnik, ocena, w jakim stopniu udało się wykonać zaplanowane w nim działania, opiera się na zebraniu danych i ich analizie, a zwłaszcza analizie zwiększenia skuteczności pomocy kierowanej na rzecz dziecka i rodziny.

Analiza danych zebranych zarówno w niniejszym opracowaniu jak i sprawozdaniach z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2024 pozwala stwierdzić, iż większość zaplanowanych w nim działań została zrealizowana.

Wszelkie działania podejmowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojniku, we współpracy z instytucjami oraz urzędami, zarówno z terenu gminy Gnojnik, jak i spoza jej terenu, które realizują zadania na rzecz dziecka i rodziny, w tym: z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzesku oraz Sądem Rejonowym miały na uwadze realizację celu głównego *Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024* tj. szeroko rozumianego wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, głównie poprzez poprawę jakości sprawowanej przez rodziców biologicznych opieki, zapewnienie dzieciom z rodzin zagrożonych szczególnej ochrony, a także poprzez podejmowanie działań umożliwiających powrót dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

W latach 2022 – 2024 zrealizowano następujące zadania Programu zawarte w Rozdziale IV:

Nazwa zadania	Wskaźnik realizacji	Czas realizacji/ rok		
		2022	2023	2024
1. Zapewnienie wsparcia rodzinom biologicznym we właściwym pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych wobec swoich dzieci. 2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych jak i rodzinie, w której u dziecka zdiagnozowano ciężkie nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wsparcia i pomocy asystenta rodziny. 3. Umożliwienie powrotu dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej. 4. Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie.				
Zatrudnienie asystentów rodziny zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.	Liczba zatrudnionych asystentów Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny	1 6	1 6	1 7
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	Przyczyny udzielania pomocy.(liczba osób którym udzielono pomocy z tytułu: ubóstwo, bezrobocie, choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, niepełnosprawność, przemoc w rodzinie, alkoholizm, trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego, zdarzenia losowe) Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych.	432 406	512 271	476 201

Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	Liczba i rodzaj działań. (dofinansowania do działań profilaktycznych, posiedzenia ZI, grupy roboczych ZI, posiedzenia GKRP, dystrybucja ulotek) Liczba osób objętych wsparciem GDP.	139 39	129 28	130 27
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej.	76	59	9
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba założonych Niebieskich Kart. Liczba osób, które ukończyły terapię.	7* 16 brak danych	8* 26 brak danych	9* 14 brak danych
Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.	0	1	2
W zależności od zdiagnozowanych potrzeb –zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez wsparcie asystenta rodziny.	Liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy. Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta	1 6	1 6	1 7
Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	Liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy (plakaty, ulotki, strona internetowa UG Gnojnik, pracownicy GOPS, członkowie ZI, GKRP, tablice informacyjne, lokalna prasa, Punkt Informacyjno- Konsultacyjny)	9	9	9
Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności edukacyjno-kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	Ilość dzieci i młodzieży biorących udział w z zorganizowanych zajęciach	756*	820*	900*
1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.				

Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi.	Liczba i formy udzielonej pomocy.(świadczenia wychowawcze, świadczenia rodzinne wraz z dodatkami, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego, zasiłki okresowe, celowe i celowe specjalne, stypendia szkolne)Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.	1.441	344	3305
Objęcie pomocą, w ramach rządowego programu „Posilek w szkole i w domu”, wszystkie potrzebujące dzieci.	Liczba dzieci korzystających z posiłków.	119	146	52
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem.	6 14	6 15	7 13
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach i rodzinach spokrewnionych Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach	11 78.840,94	9 123.517,57	13 145.653,87
2. Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin z dziećmi w celu poprawy jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.				
Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności.	Liczba rodzin przeżywających trudności.	16	15	10
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie.	Liczba osób, które podjęły terapię. (które winny były podjąć terapię zgodnie z wyrokiem Sądu)	0	0	12
	Liczba osób, które ukończyły terapię.	0	0	9*
Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie.	Liczba założonych Niebieskich Kart.	16	26	14
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny.	6	6	7

Udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.	Liczba szkoleń i konferencji.	4	4	2
Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą	Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych.	0	0	0
	Ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego.	71	77	105
	Ilość rodzin korzystających z profesjonalnej pomocy	15	19	15

*dane szacunkowe

Analizując przedstawione sprawozdanie należy stwierdzić, że podjęte działania prowadziły do poprawy funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych względem swoich dzieci, a także zmierzały do przywracania im zdolność do prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich. Prowadzone działania miały także za zadanie ograniczanie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnymi dysfunkcjami i uzależnieniami, podnieść świadomość społeczeństwa w zakresie dostępnych form wsparcia rodzin przeżywających różnego rodzaju trudności lub nimi zagrożonych. Celem prowadzonych działań było również rozwijanie współpracy instytucji, organizacji, stowarzyszeń oraz innych podmiotów działających na rzecz wspierania rodzin i dzieci oraz zapewnienie najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Podsumowując należy stwierdzić, że zaplanowane, podjęte i zrealizowane zadania są spójne z Gminnym Programem Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 i należy je ocenić pozytywnie.

V. Potrzeby związane z realizacją zadań wykonywanych z zakresu wspierania rodziny w roku 2024

1. Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny – możliwość otrzymania dotacji celowej z budżetu państwa.
2. Podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny.
3. Podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w różnych formach kształcenia w tym pracowników socjalnych.
4. Zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
5. Rozwój poradnictwa psychologicznego i prawnego oraz utworzenie grupy wsparcia dla rodzin.
6. Utrzymanie funkcjonowania Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego dla osób dotkniętych przemocą oraz uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych, w których dyżury pełnić będą np.: psycholog, terapeuta, policjant, pracownicy socjalni.
7. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców.
8. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych z terenu Gminy Gnojnik działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

